

МИНИСТЕРСТВО НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

УТВЪРЖДАВАМ:

1.9.2025 г.

X

ИВАН ПЕШЕВ
МИНИСТЪР НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА
Signed by: Ivan Maximov Peshev

Пътна карта за развитие на младежката работа в Република България

Изработена в изпълнение на Национална стратегия за младежта
2021-2030 г.

София, 2025 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

1. Въведение	4
Необходимост от Пътна карта за развитие на младежката работа.....	4
2. Цели	6
3. Мерки за постигане на целите	7
3.1 Нормативни (законодателни) мерки - промени в Закона за младежта.....	7
3.1.1 Въвеждане на дефиниция за младежка работа.....	8
3.1.2 Актуализиране на дефиниция за младежки работник.....	9
3.1.3 Регламентиране на статута и интегриране на младежките центрове в системата на държавната политика за младежта.	10
3.1.4 Регламентиране на Националната мрежа на младежките центрове	11
3.1.5 Регламентиране на структура отговорна за координацията и методическо ръководство на младежките центрове в страната.....	12
3.2 Административни (изпълнителни) мерки	13
3.2.1. Периодично картографиране на състоянието на младежката работа и младежките работници в България.....	13
3.2.2. Изработване и прилагане на стандарти за качество в младежката работа.....	15
3.2.3.Изработване и прилагане на етичен кодекс на младежкия работник	16
3.2.4 Предефиниране на длъжността „младежки работник“ и отделянето на самостоятелна професия в рамките на НКПД.....	18
3.2.5 Създаване на механизми за дългосрочно финансово обезпечаване на младежките центрове	19
3.2.6 Създаване на механизми за целенасочена подкрепа за младежки работници.....	21
3.2.7 Регулярно изследване на въздействието на младежката работа върху младите хора.....	22

3.3 Други мерки (мерки в партньорство с гражданския сектор и общност на практикуващите).....	23
3.3.1 Партньорство за разпознаване на ползите и значението на младежката работа ..	23
3.3.2 Предоставяне на регулярни възможности за изграждане на партньорств, подобряване на координацията и обмяна на добри практики между представители на заинтересованите страни в областта на младежката работа.....	24
4. Изпълнение, финансиране и мониторинг.....	26
4.1 Отговорност за изпълнението, координацията и въвличане на заинтересованите страни.....	26
4.2 Роля на Националната работна група за младежка работа към Министъра на младежта и спорта	27
4.3 Ресурси необходими за обезпечаване на изпълнението	27
5. Заключение.....	27
6. Приложения.....	28
6.1 Използвани документи и референции	28
- Документи на Европейския съюз	28
- Документи на Съвета на Европа.....	29
- Документи на национално ниво	30
6.2 График за изпълнение	31
6.3 Използвани термини и определения.....	31

Въведение

Младежката работа играе важна роля за личностното и социалното развитие на младите хора, тяхното участие в обществото и в преходните етапи, през които преминават. Тя е насочена към всички млади хора, включително тези, които са по-малко ангажирани с обществото и/или с по-малко възможности, и/или чието пълно политическо и социално участие е изложено на риск поради индивидуални или структурни недостатъци или дискриминация.¹

Европейският дневен ред за младежката работа, приет вследствие на 3-тата Европейска конвенция за младежка работа, подчертава необходимостта от предприемане на целенасочени стъпки в подкрепа на младежката работа. Посочена е необходимостта от създаване на национални експертни координационни механизми за развитие на младежката работа, както и нуждата от разширяване на обхвата и инструментариума за работа на младежките работници чрез развитие и утвърждаване на иновативни форми на младежка работа.²

Необходимост от Пътна карта за развитие на младежката работа:

Въпреки че младежката работа в цяла Европа приема различни форми и е свързана с различни възприятия, традиции, заинтересовани страни и практики, Европейският съюз работи за систематичен и устойчив подход към развитието на младежката работа, за да създаде възможности и оптимални условия за развитието на младите хора като индивиди, групи и поколения, и същевременно за предприемане на активни и целенасочени действия за преодоляване на изключването, несигурността и лишенията.³

В изпълнение на стратегическа цел № 4.1 от Националната стратегия за младежта и в синхрон с препоръките от 3-тата Европейска конвенция за младежка работа със заповед № РД-09-36/18.01.2022 г. на министъра на младежта и спорта, е създадена Национална работна група за младежка работа. Нейните основни задачи са:

¹ Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамката за създаване на Европейска програма за младежката работа (2020/С 415/01)

² Национална стратегия за младежта 2021-2030 г.

³ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно политиката във връзка с младежката работа в Европа на възможностите (С/2024/3526)

- да изработи пътна карта за развитие и подкрепа на младежката работа на национално ниво;
- да събира данни и изготвя анализ за текущото състояние на младежката работа на национално и местно ниво;
- да повишава информираността за Процеса от Бон и младежката работа на национално и местно ниво сред обществеността, младежите, неправителствените организации и институциите, имащи отношение по темите;
- да провежда консултации с оглед на евентуални решения във връзка с изпълнението на Процеса от Бон на национално ниво;
- да осигурява последователно и непрекъснато изпълнение на Процеса от Бон, като осигурява комуникацията и включването на всички заинтересовани страни.

Разработването на Пътната карта за развитие на младежката работа в България е стъпка предприета в изпълнение на Европейския дневен ред за младежката работа и по-конкретно препоръката за разработване и прилагане на законови мерки и стратегии за развитие на младежката работа на локално, регионално, национално и европейско ниво и създаването на рамка за подкрепа при предоставянето на младежка работа на национално ниво.

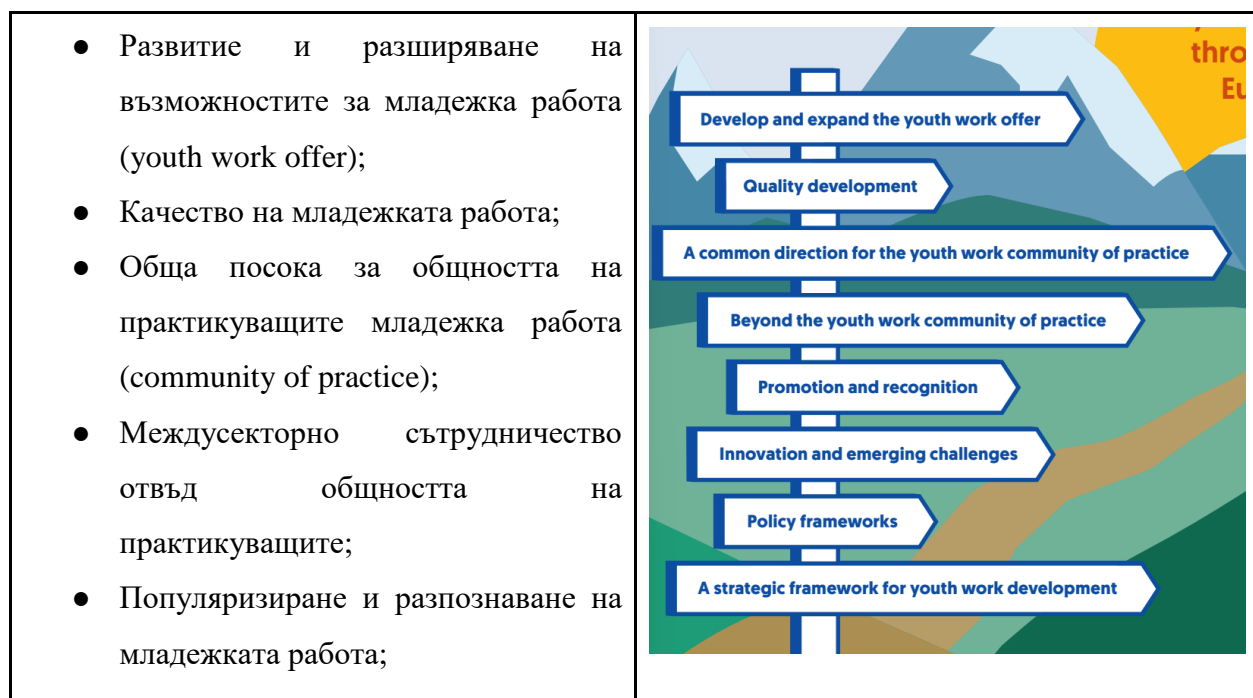
Документът цели да очертае необходимите мерки за осигуряване на систематичен и устойчив подход за развитието на младежката работа чрез прилагането на съгласувани политики, създаването на стандарти за качество и въвеждането на механизми за мониторинг и оценка. В този контекст пътната карта поставя акцент върху укрепването на нормативната и институционалната рамка, повишаването на квалификацията на младежките работници, засилването на партньорствата между различни заинтересовани страни и подобряването на достъпа до финансови ресурси за организации и структури доставчици на младежката работа. Също така, тя е насочена към интегриране на младежките центрове в системата на държавната политика за младежта, създаване на устойчиви модели за финансиране и насърчаване на иновативни методи и подходи в младежката работа. Документът отчита необходимостта от междуинституционално сътрудничество и обединяване на усилията на публичния сектор, неправителствените организации и академичните среди, за да се осигури ефективно развитие на младежката работа в дългосрочен план. В центъра на разработването и изпълнението на документа е активното ангажиране и взаимодействие с т.нар. общност

на практикуващите, осъществено посредством Националната работна група за младежка работа към Министерство на младежта и спорта.

Настоящият документ ще остане отворен за периодична актуализация от страна Министерство на младежта и спорта посредством Националната работна група за младежка работа, предвид динамиката в сектора, развитието на национално и европейско ниво и необходимостта от непрекъснато и поетапно подобряване на нормативната уредба, както и създаването на нормативна база, там където липсва и изработване на политики за подкрепа и разширяване на обхвата на младежката работа.

Цели

Пътната карта за развитие на младежката работа е изработена в изпълнение на Европейския дневен ред за младежка работа и Национална стратегия за младежта 2021-2030 г. Основната цел на документа е да дефинира и систематизира необходимите стъпки за осигуряване на дългосрочното развитие и разширяване на обхвата на младежката работа на национално ниво в Република България, в рамките на следните ключови теми изведени по време на 3-тата Европейска конвенция за младежка работа:

<ul style="list-style-type: none"> ● Иновации и нововъзникващи предизвикателства пред младите и младежката работа; ● Стратегически рамки за развитие на младежката работа; ● Политики за осъществяване и подкрепа на младежката работа. 	
--	--

Документът се базира и на текущото развитие в младежкия сектор на Европейско и национално ниво, като взема предвид и ключови документи като Стратегията за младежкия сектор на Съвета на Европа 2030 г. и Стратегията на ЕС за младите хора.

Мерки за постигане на целите

3.1 Нормативни (законодателни) мерки - промени в Закона за младежта

Приемането на пакет от промени в Закона за младежта по отношение на младежката работа е от първостепенна важност на първо място за уеднаквяване на редица понятия, изграждане на процедури и механизми и в този смисъл създаване на устойчива нормативна основа за дългосрочно развитие на младежката работа в страната.

Нещо повече - без осъществяване на посочените промени, голяма част от предложените по-долу административни и други мерки не биха били целесъобразни поради липсата на ясни законови дефиниции (напр. за младежка работа или младежки работник) или добре дефинирана връзка между елементите на държавната политика за младежта (напр. младежките центрове). Въвеждането на законови дефиниции и регулации ще осигури не само яснота в концепциите, но и възможност за ефективно прилагане на политики, основани на данни и доказателства и добри практики. Това ще позволи разработването на стандарти за качество в младежката работа, механизми за обучение и сертифициране на младежките работници, както и изграждането на устойчиви форми на партньорства между държавния сектор, неправителствените организации и частния сектор. Освен това,

нормативните промени ще допринесат за дългосрочна институционална подкрепа и финансова устойчивост на младежките центрове, които играят ключова роля в осигуряването на достъпни и ефективни услуги и среда за пълноценна социализация на младите хора. Регламентирането на тяхното място в системата на държавната политика за младежта ще засили интегрирания подход към младежката работа и ще подобри нейното качество и ефективност. Допълнително, актуализирането на Закона за младежта ще създаде предпоставки за въвеждането на дигитални инструменти в младежката работа, включително онлайн платформи за обучение, виртуални общности за обмен на добри практики и механизми за дистанционна подкрепа на младежите. Това ще отговори на съвременните предизвикателства и ще гарантира, че младежката работа остава релевантна и достъпна за всички млади хора, независимо от техния социален и географски контекст. В заключение, законодателните промени са не само необходима стъпка към подобряване на младежката работа, но и ключов фактор за укрепване на целия младежки сектор в България, осигурявайки му стабилност, ефективност и възможности за бъдещо развитие.

Ето защо нормативните мерки следва да се разглеждат като първа и задължителна стъпка при изпълнението на настоящата пътна карта и следва да включват най-малко следните елементи:

3.1.1 Въвеждане на дефиниция за младежка работа

Въвеждането на законова дефиниция за младежка работа е от първостепенно значение от една страна поради нуждата от регламентиране на предмета и същността на този тип дейност като основен инструмент за реализиране на държавната политика за младежта по смисъла на чл. 2 от ЗМ. и от друга за осигуряване на дългосрочна възможност за нейното развитие, осигуряване на качество при предоставянето ѝ (посредством разработване и прилагане на стандарти за качество) и разширяване на обхвата и въздействието ѝ. Не на последно място законовото регламентиране на младежката работа е необходимо, за да отвори възможността за постигане на напредък по останалите мерки, описани в настоящата пътна карта особено административните и други мерки (3.2 и 3.3). Следва да се отбележи, че пристъпване към работа върху тях, преди да бъдат осъществени нормативните промени би било нецелесъобразно.

Дефиницията за младежка работа следва да отговаря на текущото развитие в областта на младежките политики на национално и европейско ниво, като взема предвид ключови

документи в областта на младежката работа, релевантни международни и национални нормативни и стратегически актове. Освен че трябва да бъде съобразена с европейските насоки, дефиницията следва да бъде приложима в българския контекст, като отчита съществуващите форми на младежка работа, спецификите на младежкия сектор в страната, както и потребностите и предизвикателствата, пред които са изправени младежките работници и организациите, предоставящи услуги в тази сфера.

Разработването на дефиниция за младежка работа е една от задачите, върху които работи Националната работна група за младежка работа към Министерство на младежта и спорта. Към настоящия момент има изработени работни варианти на дефиниция, които следва да се усъвършенстват и адаптират във вид на законови текстове. Процесът на финализиране на дефиницията следва да включва консултации със заинтересованите страни в съответствие с изискванията на ЗНА – младежки организации, представители на местните власти, академични експерти, социални партньори и институции, имащи отношение към младежката политика. Законодателното регламентиране на младежката работа ще даде възможност за по-добро структуриране на сектора, улесняване на достъпа до финансиране, професионализиране на младежките работници чрез въвеждане на сертификационни механизми и осигуряване на устойчиво развитие на младежката работа в България.

3.1.2 Актуализиране на дефиниция за младежки работник

Актуализирането на дефиницията за младежки работник е ключова стъпка в процеса на регулиране и професионализиране на младежката работа в България. В момента съществуващите определения не са достатъчно конкретни и не отразяват напълно ролята, функциите и компетенциите, които младежният работник следва да притежава. Липсата на актуална правна дефиниция затруднява както институционалното признаване на професията, така и нейното адекватно развитие и финансиране. Въпреки че младежките работници изпълняват значими социални и образователни функции, все още липсва ясна регулация на техните права и задължения. Включването на по-детайлно описание в нормативната уредба ще осигури по-голяма яснота за техния статут, включително техните отговорности, права и сфери на действие.

3.1.3 Регламентиране на статута и интегриране на младежките центрове в системата на държавната политика за младежта.

“Младежките центрове са гръбнакът и фокусната точка на младежката работа на местно ниво през последните години. Нещо повече - младежките центрове са основен инструмент за постигане на целите на местната политика за младежта. Именно поради това, осигуряването на тяхната дългосрочна устойчивост и възможността за развитие и разширяване на капацитета им за работа с младежи е от ключово значение за цялостния успех на младежката политика в Република България.”⁴

Въпреки тяхната значима роля, към момента младежките центрове в България не са законово или институционално интегрирани в системата на държавната политика за младежта, което създава редица предизвикателства, свързани с тяхното финансиране, регулация и дългосрочна устойчивост. Липсата на правна уредба и ясни механизми за подкрепа затруднява тяхното функциониране и ограничават достъпа на младите хора до качествена младежката работа. За да могат младежките центрове да изпълняват своята роля ефективно и да гарантират устойчивостта на своята дейност, е необходимо те да имат ясно обособен статут и място в системата на държавната политика за младежта, като бъдат официално включени в стратегическите документи и механизми за управление на младежката работа. За да се постигне това е необходимо тяхното законово регламентиране в Закона за младежта, което ще определи техния статут, функции и изисквания за управление, както и ще създаде механизми за взаимодействие между младежките центрове и държавните институции. Интегрирането на младежките центрове в системата на държавната политика означава също така създаване на ефективна рамка за тяхното финансиране, което да гарантира тяхната устойчивост и развитие. Осигуряването на устойчиво държавно финансиране в комбинация с възможности за определено ниво на оперативна самостоятелност, както и възможности за проектно финансиране и публично-частни партньорства ще спомогне за устойчивото им функциониране и разширяване на обхвата на услугите, които предоставят на младите хора. В допълнение към това е необходимо да се разработи система за сертифициране и акредитация на младежките

⁴ Доклад от кръгла маса “Устойчивост на младежките центрове и развитие на младежката работа в България” 22 август 2023 г., гр. София

центрове, която да гарантира качеството на предоставяните от тях услуги и тяхното съответствие с националните и европейските стандарти.

Институционалното им интегриране трябва да бъде съпътствано от механизми за мониторинг и оценка на тяхното въздействие върху младежката общност. Това ще осигури възможност за проследяване на резултатите от тяхната дейност, идентифициране на добри практики и разработване на подобрения, които да отговарят на променящите се нужди на младите хора. В този процес е важно младежките центрове да бъдат включени като активни участници в консултациите и вземането на решения, свързани с младежката политика, така че техният опит и експертиза да допринасят за по-ефективното планиране и изпълнение на мерките в тази сфера. Интегрирането на младежките центрове в държавната политика за младежта ще доведе до по-добра координация между институциите и организациите, работещи в сферата на младежката работа, ще повиши качеството и достъпността на услугите за младите хора и ще осигури стабилна подкрепа за развитието на младежката работа в България. Това ще допринесе за засилване на ролята на младежките центрове като ключови пространства за личностно развитие, превенция на рисково поведение и зависимости, социално включване и активното участие на младите хора в обществото.

3.1.5 Регламентиране на структура отговорна за координацията и методическо ръководство на младежките центрове в страната

Развитието на политиките в областта на младежката работа заедно със значителното увеличаване на броя на младежките центрове в страната (от 8 на 27) в рамките на следващите години води до необходимост от изграждане на допълнителен административен капацитет и нуждата от създаване на нова или разширяване на функциите на настоящите административни структури натоварени с координацията на държавната политика за младежка. Подобна структура следва да се ангажира с методическото ръководство и координацията на младежките центрове в страната, активно взаимодействие с НММЦ, обучението и подготовката на младежките работници, а на следващ етап и с разработването, прилагането и контрола на стандартите за качество на младежката работа / младежките центрове и прилагането на етични правила в работата с младежи.

Подобна структура следва да се управлява в режим на споделено управление със заинтересованите страни - НММЦ и представители на младежкия сектор и да бъде

интегрирана в рамките на или на пряко подчинение на основната институция отговорна за държавната политика за младежта по смисъла на ЗМ.

С ПМС №12 от 20 февруари 2025 г., са изменени ПМС № 4 на Министерския съвет от 2005 г. за създаване на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства №4 и Правилника за устройството, дейността и организацията на работа на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, с което на ЦОИДУЕМ е вменено „изпълнява функцията на основно методическо, информационно и обучително звено, координиращо дейностите на младежките центрове в страната, създадени по програми, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, от Националния план за възстановяване и устойчивост и от други финансови инструменти.“ в качеството му на бенефициент на проекта за изграждане на Национален фокусен център по Националния план за възстановяване и устойчивост.

Законовото регламентиране на структура отговорна за координацията на младежките центрове е ключово на първо място за да бъде определено нейното място в системата на държавната политика за младежта, както и от гледна точка на осигуряване на пълноценно планиране и координация на политиките, след въвеждането на промени в правната рамка касаещи статута на младежките центрове, НММЦ и други касаещи подобряване на режима на регулиране на младежката работа в страната, тъй като настоящите текстове по отношение на отговорностите на министъра на младежта и спорта в ролята му на принципал на политиката за младежта (чл. 4) не предвиждат ангажимент към младежките центрове. (чл. 9)

3.1.4 Регламентиране на Националната мрежа на младежките центрове

Националната мрежа на младежките центрове е платформа за координация, развитие и устойчивост на младежката работа в България. Регламентирането на съществуващата неформална мрежа ще осигури структурирана и ефективна платформа за сътрудничество между младежките центрове, ще допринесе за обмяна на добри практики и ще спомогне за изграждането на стандартизирани механизми за повишаване на качеството на младежката работа.

Дефинирането на Националната мрежа на младежките центрове ще позволи по-добра координация между държавните институции, местните власти и организациите,

предоставящи младежки дейности. Мрежата ще служи като обединителен механизъм, който ще подпомогне осигуряването на последователност и единни стандарти в управлението, финансирането и дейностите на младежките центрове. Чрез нея ще бъдат улеснени процесите по обмен на информация, експертиза и ресурси, като това ще доведе до по-добро планиране и изпълнение на политики, насочени към младите хора. Посредством дефинирането и регламентирането ѝ, Националната мрежа ще действа като връзка между местните младежки инициативи и националната младежка политика, като осигурява представителство на младежките центрове в процесите на вземане на решения. Тя ще улесни комуникацията между различните заинтересовани страни, включително държавните институции, неправителствения сектор и международни партньори, с цел укрепване на младежкия сектор и осигуряване на по-добри възможности за младежите. Националната мрежа на младежките центрове има ресурсите и капацитета да допринесе за устойчивостта на младежката работа в България, да подобри достъпа на младите хора до качествени младежки дейности и да засили интеграцията на младежките центрове в системата на държавната политика за младежта. Поради това при уреждането на статута на мрежата, трябва да бъде предвидено нейното участие в различните процеси и механизми за планиране, изпълнение и координация на държавната политика за младежта (НКСМ, ОС и други) Това ще бъде ключова стъпка към по-ефективно и координирано развитие на младежкия сектор, като същевременно ще стимулира иновациите и съвместната работа в полза на младите хора в страната.

3.2 Административни (изпълнителни) мерки

3.2.1. Периодично картографиране на състоянието на младежката работа и младежките работници в България

Периодичното картографиране на състоянието на младежката работа и младежките работници в България е от ключово значение за успешното развитие и поддържане на ефективна политика, насочена към младите хора. Това ще предостави основа за стратегически решения, подкрепящи развитието на младежта и укрепването на младежкия сектор, базирани на данни и доказателства.

Картографирането има за цел да събира база данни за доставчиците на младежка работа, младежките пространства, формите и обхвата на младежката работа, броя, квалификацията

и разпределението на младежките работници, работните места на младежките работници, техните възнаграждения както и за ресурсите и нуждите на организациите доставчици на младежка работа. Това ще осигури надеждна база за вземане на информирани решения и особено в контекста на политическа криза, ще осигури по-добра приемственост при предаване на властта и ще позволи на вземащите решения да разбират по-добре текущите предизвикателства и нужди.

Чрез картографирането ще се идентифицират нуждите и пропуските в съществуващите практики, като по този начин да бъдат насочени усилията към конкретни аспекти на младежката работа, които изискват подобрене, като стандарти за качествена младежка работа, програми за обучение и сертифициране на младежките работници и др. Това ще спомогне за осигуряване на високо качество на услугите за младежите.

В допълнение, картографирането ще подпомогне процеса на ревизиране на Националната стратегия за младежта и нейното актуализиране в съответствие с реалните нужди и предизвикателства в сектора. Чрез обстойния анализ на събраните данни ще се оцени напредъкът по изпълнението на стратегията и ще се идентифицират области, в които са необходими допълнителни мерки или промени. Това ще позволи изграждането на по-гъвкави и ефективни политики, които по-добре да отговарят на динамичната среда и променящите се потребности на младите хора. Освен това, резултатите от картографирането ще послужат като отправна точка за разработване на бъдещи законодателни инициативи и реформи в сферата на младежката работа. Те ще допринесат за по-доброто разпределение на ресурсите, ще улеснят процеса на вземане на решения и ще предоставят ясна представа за това какви конкретни действия трябва да бъдат предприети за подобряване на състоянието на младежкия сектор в страната. Картографирането ще затвърди и подплати с данни съществуващите недостатъци и пропуски в квалификациите, обученията и специализацията на младежките работници. Това ще помогне за създаването на програми за повишаване на квалификацията, насочени към специфичните нужди на младежките работници в България. Подобряването на техните компетенции е от съществено значение за успеха на младежките програми и за адекватната подкрепа на младите хора.

Картографирането на младежката работа в България е съществена стъпка към ефективно управление и подкрепа за младежкия сектор и младежките работници в страната. Периодичното му осъществяване би довело до по-добро разбиране на нуждите и

предизвикателствата, пред които са изправени младежките организации, в това число младите хора и младежките работници, както и до насърчаване на устойчивото развитие и значимостта на младежката работа за обществото и ролята ѝ в пълноценната социализация на българските младежи.

3.2.2. Изработване и прилагане на стандарти за качество в младежката работа

Изработването и прилагането на стандарти за качество в младежката работа е критично за гарантиране на ефективност, последователност и положително въздействие върху младите хора. Стандартите за качество задават основни принципи и насоки, които младежките работници трябва да следват. Това гарантира, че услугите, предоставяни на младите хора, са последователни, професионални и отговарят на определени критерии, независимо от организацията или лицето, което ги предоставя. По този начин младите хора получават достъп до качествени дейности и услуги, независимо от регионалните различия или разликите между организациите.

Стандартите за качество следва да осигурят измерими критерии, които показват, че младежката работа е структурирана и ефективна. Това повишава доверието на обществото и на институциите в младежката работа, което от своя страна може да доведе до по-добро финансиране и подкрепа за младежки инициативи и дейности. Разработването на обучения за младежки работници, базирани на такива стандарти ще осигури рамка за защита на участниците от рискове като прилагане на неподходящи методи на обучение и взаимодействие с млади хора, злоупотреби, недобросъвестно отношение или липса на подходящи мерки за безопасност. Стандартите помагат да се създаде безопасна и подкрепяща среда за младите хора, като същевременно установяват ясни критерии за етични и професионални практики.

Стандартите за качество следва да установят конкретни цели и методи за оценка на постигнатите резултати, което от своя страна ще позволява на младежките организации да анализират своите дейности и да прилагат подобрения, когато е необходимо. Това повишава ефективността на младежката работа и осигурява по-добри резултати за младите хора.

Стандартите за качество следва да поставят критерии за квалификация, обучение и професионално развитие на младежките работници. По този начин се гарантира, че кадрите

в младежката работа разполагат с необходимите знания, умения, компетентности и нагласи за работа с младите хора и за посрещане на техните нужди. Освен това насърчава младежките работници да се стремят към повишаване на квалификацията си и прилагане на принципа на учене през целия живот (надграждане на съществуващи знания), който стои в основата и на младежката работа.

Когато младежките организации следват стандарти за качество, те стават по-устойчиви и дългосрочно ориентирани. Стандартите позволяват по-добро планиране на дейностите и ресурсите, както и ясна оценка на резултатите и ефективността. Това прави организациите по-устойчиви в динамична среда, тъй като имат ясни и последователни критерии, спрямо които да се развиват.

Стандартите за качество в младежката работа осигуряват конкретни данни и показатели, които могат да бъдат използвани за анализ и усъвършенстване на младежките политики на национално ниво. Така държавата и неправителствените организации могат да формулират политики, базирани на реални резултати и доказателства, което води до по-добри и ефективни решения за младежкия сектор.

Накрая, но не на последно място, наличието на национални стандарти за качество, които съответстват на международните добри практики, улеснява участието на младежки организации в международни проекти и програми. Това не само повишава видимостта и авторитета на младежката работа в България, но и дава възможност за обмен на опит и устойчиво развитие в контекста на глобалния младежки сектор.

Разработването и прилагането на стандарти за качество в младежката работа осигурява ефективност, безопасност и устойчивост на младежките програми и повишава общественото доверие в младежкия сектор. Това е основа за дългосрочно развитие на качествена младежката работа за по-добрата социализация на младите хора в обществото.

3.2.3.Изработване и прилагане на етичен кодекс на младежкия работник

Изработването и прилагането на етичен кодекс за младежките работници е ключов компонент в професионализирането на младежката работа и осигуряването на качествени и етични услуги за младите хора.

Етичният кодекс задава ясни насоки за етично поведение, които младежките работници трябва да следват, за да гарантират безопасна и подкрепяща среда. Той изисква уважение към личните граници и права на младите хора и въвежда стандарти за предотвратяване на ситуации на злоупотреба, дискриминация, манипулация и други възможни рискове. От една страна това повишава доверието на младите хора и техните семейства в ползите от младежката работа, а от друга защитава самите младежки работници от възникване на рискови ситуации във взаимоотношенията както с младежите, така и помежду си.

Етичният кодекс следва да задава ценности, които са основни за изграждането на доверие между младежките работници и младите хора. Чрез ясно определените етични принципи, работещите в сектора имат насоки за справяне с морално предизвикателни ситуации, което създава култура на професионализъм и етичност. Това допринася за репутацията и авторитета на младежката работа като надеждна и отговорна професия.

Етичният кодекс помага на младежките работници да спазват определени стандарти, които водят до по-качествени и ефективни услуги за младите хора. Той предоставя рамка за професионални взаимоотношения, честност и ангажираност, които подпомагат създаването на положителни резултати. Освен това насърчава обективността и непредубедеността при работата с младежи от различен социален контекст (социална среда), което е критично за успешното постигане на целите на младежките програми.

Спазването на етични принципи помага и за изграждането на по-здравословна и удовлетворяваща работна среда, което намалява риска от професионално прегаряне и повишава мотивацията на работещите.

Етичният кодекс задава рамка за отчетност и прозрачност, като подчертава важността на добросъвестното изпълнение на задълженията на младежките работници. Младежките работници, които следват етичен кодекс, действат с отговорност и откритост, което осигурява доверие и позволява на младежите да се чувстват сигурни и защитени.

Прилагането на етичен кодекс гарантира, че младежката работа е насочена към максималното добруване на младите хора и че всички решения и действия на младежките работници са в техен най-добър интерес.

Създаването и прилагането на етичен кодекс за младежките работници е от съществено значение за защитата на младите хора и младежките работници и създаването на прозрачна, етична и устойчива рамка за взаимодействие между тях.

3.2.4 Предефиниране на длъжността „младежки работник“ и отделянето на самостоятелна професия в рамките на НКПД

Предефинирането на длъжността “младежки работник” и официалното ѝ отделяне като самостоятелна професия в Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) е от съществено значение за развитието на младежката работа в България. Въпреки че младежките работници играят ключова роля в подкрепата, овластяването и социалното включване на младите хора, техният професионален статут все още не е ясно дефиниран в националната нормативна уредба. Липсата на ясна дефиниция и регламентирано място в Националната класификация на професиите и длъжностите ограничава възможностите за официално признаване на младежкия работник като професия, което от своя страна води до трудности при финансирането на младежката работа, планирането на кариерното развитие на специалистите в сектора и създаването на устойчиви механизми за обучение и сертифициране. Официалното отделяне на младежкия работник като самостоятелна професия ще осигури редица предимства както за професионалистите в сектора, така и за младите хора, които се възползват от техните услуги. На първо място, това ще даде възможност за създаване на национални стандарти за компетентност, които ясно да определят какви умения, знания и компетентности трябва да притежава младежкия работник. Такива стандарти ще позволят въвеждането на сертификационни и акредитационни механизми, които да гарантират професионализма и високото качество на младежката работа. Предефинирането на длъжността “младежки работник” следва да включва подробно описание на неговите роли, функции и отговорности. Младежкия работник не е просто учител, а специалист, който работи в различни контексти – от младежки центрове и неправителствени организации до институции, ангажирани с образованието, социалната интеграция и активното гражданско участие на младите хора. В този смисъл, младежката работа следва да бъде разглеждана като мултидисциплинарна професия, която комбинира педагогически, социални, психологически и административни компетенции. С отделянето на младежкия работник като самостоятелна професия в НКПД ще се създадат условия за разработване на специализирани образователни и учителни

програми във висшето и професионалното образование. Това ще гарантира, че бъдещите младежки работници ще получат структурирано и качествено обучение, което отговаря на съвременните предизвикателства в работата с младите хора. Също така, включването на професията в държавно признатата класификация на професиите ще улесни трудовата заетост на младежките работници, като създаде по-големи възможности за тяхното кариерно развитие и осигуряване на устойчиви трудови договори. Едно от основните предизвикателства пред младежките работници в момента е липсата на ясно регламентирани трудови права и социална защита. В резултат на това много младежки работници работят по краткосрочни проекти, без стабилност и дългосрочни перспективи. Отделянето на младежкия работник като самостоятелна професия ще позволи въвеждането на справедливи трудови условия, адекватно заплащане и социална сигурност, което ще направи професията по-привлекателна и устойчива. Освен това, предефинирането на професията ще спомогне за подобряване на координацията между институциите, отговорни за младежката политика, като се създадат ясни механизми за взаимодействие между държавния сектор, неправителствените организации, местните власти и образователните институции. Това ще доведе до по-добра интеграция на младежките работници в системата на младежката политика и ще им позволи по-активно участие в разработването и изпълнението на национални и местни младежки програми. В дългосрочен план, официалното признаване на младежкия работник като отделна професия ще създаде по-стабилна и устойчива система за младежка работа в България, ще подобри качеството на предоставяните услуги за младите хора и ще осигури по-голямо обществено и институционално признание на професията. Това ще бъде значителна крачка напред към професионализиране на младежката работа и утвърждаването ѝ като стратегически сектор в подкрепа на развитието на младите хора и тяхната успешна интеграция в обществото.

3.2.5 Създаване на механизми за дългосрочно финансово обезпечаване на младежките центрове

Гарантирането на дългосрочно финансово обезпечаване на младежките центрове е от съществено значение за тяхната устойчивост, развитие и способност да предоставят качествени услуги на младите хора. В момента младежките центрове в България функционират предимно чрез общинско и/или държавно финансиране, което е ограничено, краткосрочно и несигурно. Това води до затруднения при планирането на дългосрочни

инициативи, ограничени възможности за привличане и задържане на квалифицирани младежки работници и риск от прекъсване на дейностите при липса на нови източници на средства. Необходимо е изграждането на устойчива финансова рамка, която да осигури стабилност на младежките центрове и да гарантира тяхната роля като ключови звена в системата на младежката работа. Тази финансова рамка следва да включва диверсифициран модел на финансиране, който да комбинира държавно финансиране, общински бюджети, европейски програми и фондове, държавно делегирани дейности, както и алтернативни източници като публично-частни партньорства, социални предприятия и дарителски инициативи.

Един от ключовите механизми за осигуряване на дългосрочна устойчивост на младежките центрове е създаване на смесен модел на финансиране на младежките центрове – чрез държавно делегирана дейност и целево програмно финансиране.⁵ Това би означавало включването им в системата на националното финансиране, което ще позволи осигуряването на постоянен бюджет за тяхното функциониране. Държавно делегираните дейности са установена практика за финансиране на образователни, социални и културни услуги и тяхното прилагане в младежката работа ще гарантира стабилност и предвидимост на средствата. За да бъде това възможно, е необходимо да се създаде законова рамка, която ясно да дефинира услугите, предоставяни от младежките центрове и механизма за отпускане на средства. Включването на тези дейности в категорията на държавно делегирани дейности ще осигури системно и устойчиво финансиране, което ще намали зависимостта на младежките центрове от краткосрочни проекти и нестабилни източници на средства. Допълнително към държавното финансиране, общинските бюджети следва да бъдат ангажирани с дългосрочна подкрепа за младежките центрове, особено в по-малките населени места. Местните власти и към момента осигуряват целево финансиране на дейностите на младежките центрове, осигурявайки покриване на оперативните разходи и инвестиции в инфраструктура, но размерът на финансовите средства е крайно недостатъчен.

⁵ Доклад от Национална конференция „Перспективи пред младежката политика и институционализирането на младежките центрове“, 8-11 април 2024, гр. Стара Загора

3.2.6 Създаване на механизми за целенасочена подкрепа за младежки работници

Създаването на ефективни механизми за целенасочена подкрепа на младежките работници е от ключово значение за повишаване на качеството на младежката работа и за осигуряване на устойчивост в развитието на сектора. За да могат младежките работници да изпълняват своята роля по най-добрия начин, те се нуждаят от постоянно надграждане на знанията, уменията и компетенциите си, както и от системна подкрепа за професионалното си развитие. Основен елемент на този процес е оценката на обучителните нужди на младежките работници, която следва да се извършва регулярно чрез анкетни проучвания, фокус групи, интервюта и анализ на практическите предизвикателства, пред които са изправени специалистите в сектора. Тази оценка ще позволи идентифициране на ключовите области, в които са необходими допълнителни обучения, като например работа с младежи в уязвими групи, прилагане на дигитални инструменти в младежката работа, управление на проекти, разработване на политики за социално включване, психологическа подкрепа, работа в мултикултурна среда и други. Въз основа на събраните данни следва да се разработят специализирани обучителни програми, които да предоставят възможност за целево надграждане на капацитета на младежките работници. Тези обучения трябва да включват както теоретична подготовка, така и практически модули, които да дават възможност за прилагане на придобитите знания в реална среда. Обученията могат да се реализират в партньорство с университети, обучителни институции, неправителствени организации, европейски мрежи за младежка работа и международни експерти, което ще допринесе за споделянето на добри практики и адаптирането на иновативни подходи в сектора. Необходимо е да се създадат стандартизирани обучителни програми и квалификационни рамки, които да гарантират, че младежките работници ще получават сертифицирано обучение, което да бъде признавано и валидирано както на национално, така и на международно ниво. Подобни механизми трябва да гарантират равнопоставеност и да са достъпни както за младежки работници трайно наети в младежките центрове към общините, така и за такива ангажирани от младежки организации и организации работещи с и за млади хора. За да бъде подкрепата ефективна, е важно да се създаде мрежа за професионално развитие и взаимопомощ на младежките работници, която да им предоставя възможност за регулярни срещи, обмен на добри практики, консултации с експерти и участие в национални и международни инициативи. Чрез тази мрежа младежките работници ще могат да се свързват помежду си, да създават партньорства и да работят

заедно по общи проекти, което ще доведе до по-голяма ефективност и взаимна подкрепа в сектора. В дългосрочен план, създаването на механизми за целенасочена подкрепа за младежки работници ще повиши качеството и ефективността на младежката работа в България, ще допринесе за професионализирането на сектора и ще създаде благоприятна среда за развитието на младите хора чрез добре подготвени и висококвалифицирани специалисти.

3.2.7 Регулярно изследване на въздействието на младежката работа върху младите хора

Регулярното изследване на въздействието на младежката работа върху младите хора е ключов инструмент за подобряване на качеството, ефективността и устойчивостта на младежките политики и услуги. Оценката на въздействието дава възможност за проследяване на реалните резултати от прилаганите методи, програми и инициативи, като предоставя надеждни данни за ефекта от младежката работа върху развитието на младите хора, тяхното социално включване, придобиването на умения, личностното израстване и гражданската им ангажираност. Необходимо е да се изгради систематичен и дългосрочен механизъм за мониторинг и оценка, който да включва качествени и количествени методи за измерване на въздействието на младежката работа. Това може да се постигне чрез регулярни национални и местни проучвания, анализи на данни, интервюта, фокус групи с млади хора, обратна връзка от участници и заинтересовани страни, както и чрез използване на инструменти за оценка, базирани на международни добри практики. Важно е тези изследвания да се провеждат периодично, като събраните данни се използват за анализиране на тенденциите и ефективността на различните форми на младежка работа. Резултатите следва да служат като основа за адаптиране и усъвършенстване на съществуващите младежки програми, обучение на младежки работници и разработване на нови политики и инициативи, които отговарят на реалните нужди на младите хора. За да се гарантира обективност и достоверност, процесът на оценка трябва да включва разнообразни заинтересовани страни – младежки работници, представители на институции, младежки организации, експерти в сферата на младежките политики, академични среди и самите млади хора. По този начин ще се осигури по-пълна картина на въздействието на младежката работа върху различните аспекти на развитието на младите хора, включително образователни, социални, икономически и граждански аспекти. Използването на дигитални инструменти и платформи за събиране и анализ на данни ще улесни процеса на изследване,

ще позволи по-широко участие на младежите и ще осигури по-навременна и точна информация. Разработването на онлайн въпросници, мобилни приложения за обратна връзка и интерактивни платформи за оценка на младежките програми ще насърчи участието на повече млади хора и ще даде възможност за анализ в реално време. В дългосрочен план, регулярно изследване на въздействието на младежката работа ще допринесе за по-ефективни и целенасочени младежки политики, ще повиши тяхната прозрачност и отчетност, ще стимулира по-голямо участие на младите хора в процесите на вземане на решения и ще гарантира, че младежката работа в България отговаря на европейските и международните стандарти за качество и ефективност.

3.3 Други мерки (мерки в партньорство с гражданския сектор и общност на практикуващите)

3.3.1 Партньорство за разпознаване на ползите и значението на младежката работа

Разпознаването на ползите и значението на младежката работа е критичен елемент за нейното устойчиво развитие и институционално признание. Младежката работа играе ключова роля в личностното развитие на младите хора, социалното им включване и придобиването на умения, които повишават тяхната конкурентоспособност на пазара на труда. Въпреки това, в България все още липсва достатъчно разбиране и институционална подкрепа за сектора, което налага изграждането на силни партньорства между различни заинтересовани страни с цел популяризиране, утвърждаване и интегриране на младежката работа в националните политики. За да бъде постигнато това, е необходимо да се създадат устойчиви механизми за сътрудничество между държавни институции, местни власти, неправителствени организации, образователни институции, бизнеса и медиите. Тези партньорства ще спомогнат за изграждането на обща визия и стратегически подход за интегриране на младежката работа като неразделна част от държавната и местната политика за младежта. Един от основните аспекти на този процес е разработването на информационни и застъпнически кампании, които да подчертаят значимостта на младежката работа и нейните дългосрочни ползи. Чрез национални и регионални инициативи трябва да се повиши обществената осведоменост за приноса на младежките работници към развитието на младите хора, тяхната роля в социалното включване, превенцията на младежката безработица и насърчаването на активното гражданство. Важен механизъм за повишаване

на разпознаваемостта на младежката работа е разработването на система за измерване на въздействието, която да предоставя надеждни данни за ефекта на младежките програми върху младите хора. Събирането и анализирането на количествени и качествени данни за социалното и икономическото въздействие на младежката работа ще даде възможност за по-информирано вземане на решения и за по-целенасочено финансиране на сектора. В дългосрочен план, партньорството за разпознаване на ползите и значението на младежката работа ще доведе до засилване на институционалната подкрепа за сектора, по-добро финансиране на младежките програми и по-голяма ангажираност на обществото и бизнеса.

Чрез обединяване на усилията на всички заинтересовани страни, младежката работа ще се утвърди като неразделна част от развитието на младите хора и ще допринесе за изграждането на активни, социално отговорни и подготвени за бъдещето млади граждани.

3.3.2 Предоставяне на регулярни възможности за изграждане на партньорства, подобряване на координацията и обмяна на добри практики между представители на заинтересованите страни в областта на младежката работа

Мрежуването и обменът на добри практики между представителите на заинтересованите страни в областта на младежката работа са ключови за повишаване на качеството на младежките услуги и за изграждането на ефективни и устойчиви партньорства. За да се постигне дългосрочно развитие на младежкия сектор, е необходимо да бъдат създадени и поддържани регулярни формати за комуникация, сътрудничество и обмяна на опит между младежки работници, неправителствени организации, държавни институции, местни власти, образователни институции и представители на бизнеса. Един от основните инструменти за насърчаване на мрежуването е организирането на регулярни национални и регионални форуми, конференции и работни срещи, които да събират различни заинтересовани страни и да осигуряват платформа за обсъждане на актуални предизвикателства и възможности в младежката работа. Тези събития могат да включват панели с експерти, практически семинари, интерактивни дискусии и тематични работни групи, насочени към конкретни аспекти на младежката работа като социално включване, дигитални иновации, неформално образование и устойчивост на младежките организации.

За да бъде този процес устойчив, е необходимо да се създаде структурирана мрежа за сътрудничество, която да включва платформа за онлайн и офлайн взаимодействие между

представителите на младежкия сектор. Разработването на дигитална мрежова платформа ще позволи участниците да споделят ресурси, да обменят опит, да намират партньори за проекти и да участват в тематични дискусии в реално време. Платформата може да предоставя достъп до база данни с добри практики, обучителни материали и контакти на организации, работещи в сферата на младежката работа. Също така е важно да бъдат насърчавани транснационалните партньорства и обменни програми, които да дадат възможност на младежките работници и организациите да се запознаят с международни модели на работа и да адаптират успешни практики в своята дейност. Програми като „Еразъм+“, Европейският корпус за солидарност и SALTO-YOUTH предоставят отлични възможности за международен обмен и изграждане на мрежи от сътрудничества между европейските младежки организации.

Допълнително, регулярните възможности за мрежуване следва да включват секторни работни групи и тематични консултации, които да подпомагат разработването на политики, стандарти за качество и стратегически инициативи в младежката работа. Чрез организиране на специализирани срещи между държавните институции и младежките организации ще се улесни процесът на интегриране на младежката работа в националната политика и ще се повиши ефективността на прилаганите мерки. Важен аспект на мрежуването е и сътрудничеството с академичните среди, които могат да допринесат със систематизирани анализи, научни изследвания и методологии за оценка на въздействието на младежката работа. Партньорствата между младежките организации и университетите ще спомогнат за повишаване на научната обосновааност на младежката политика и ще стимулират развитието на нови подходи и иновативни методи за работа с младите хора. За да бъдат гарантирани регулярни възможности за мрежуване и обмен на добри практики, е необходимо да се осигури устойчиво финансиране за тези инициативи чрез национални и международни фондове, проектни програми и публично-частни партньорства. Включването на частния сектор като подкрепящ партньор в тези процеси ще разшири възможностите за спонсорства, стратегически партньорства и ресурсно обезпечаване на събитията и мрежовите инициативи.

В дългосрочен план, предоставянето на регулярни възможности за мрежуване и обмен на добри практики ще допринесе за повишаване на качеството на младежката работа в България, ще улесни сътрудничеството между различните заинтересовани страни и ще

създаде по-благоприятни условия за развитие на младежкия сектор. Това ще позволи по-ефективно справяне с предизвикателствата пред младите хора и ще създаде по-силни и устойчиви младежки организации, способни да предоставят висококачествени услуги и инициативи.

Изпълнение, финансиране и мониторинг

4.1 Отговорност за изпълнението, координацията и въвличане на заинтересованите страни

Държавната политика за младежта се провежда от Министерския съвет чрез министъра на младежта и спорта и в съответствие с Националната стратегия за младежта (чл. 4 от ЗМ). В този смисъл Министерство на младежта и спорта носи отговорност за планиране, прилагане и координиране на мерките за изпълнение на Пътната карта за развитие на младежката работа. Мерките следва да бъдат планирани в рамките на годишните планове за изпълнение на Националната стратегия за младежта 2021-2030 г., а напредъка по тях включен в прилежащите към плановете годишни отчети.

За успешното изпълнение на пътната карта е необходима пълноценна координация и въвличане на останалите заинтересовани страни. Възможност за подобряване на координацията с останалите институции в системата на изпълнителната власт е ангажирането на Националния консултативен съвет за младежка, а за допълнително въвличане на заинтересованите страни в изпълнението консултирането на мерките и действията в рамките на Обществения съвет по въпросите за младежта и Националната работна група за младежка работа, както и други консултативни структури към Министерство на младежка и спорта (НРГ за местна младежка политика и др.)

4.2 Роля на Националната работна група за младежка работа към Министъра на младежта и спорта

Националната работна група за младежка работа с оглед на своята задача и предмет на дейност следва да е основен инструмент за наблюдение и съгласуване при планирането и изпълнението на мерките от настоящата пътна карта.

Нещо повече - с оглед на своите основни задачи, работната група следва да бъде консултирана при приемането на резултатите от изпълнението и на база на това да има възможност да предлага актуализирането и допълването на пътната карта и в този смисъл добавянето на нови и отпадането на съществуващи мерки за нейното изпълнение.

4.3 Ресурси необходими за обезпечаване на изпълнението

Финансирането на дейностите по изпълнение на настоящата пътна карта ще се осъществява приоритетно чрез предвидените в чл. 7 от Закона за младежта програми за младежта и посредством общинските програми за младежта в изпълнение на чл. 15 ал. 5 от Закона за младежта, в рамките на определените бюджети на отговорните първостепенни разпоредители с бюджет за съответната година.

Средства могат да бъдат осигурени и чрез проектно финансиране от действащи Европейски фондове, програми на Съвета на Европа и други източници.

Заклучение

Пътната карта за развитие на младежката работа в Република България очертава цялостна рамка за нормативно, организационно и ресурсно обезпечаване на сектора в съответствие с националните приоритети и европейските стандарти. За да бъдат реализирани предвидените мерки ще са необходими координирани действия между всички заинтересовани страни и последователно прилагане на заложените политики.

Успешното изпълнение на Пътната карта ще гарантира не само укрепването на младежкия сектор, но и активното участие на младите хора в обществения живот, тяхното личностно развитие и пълноценно социално включване.

Приложения

6.1 Използвани документи и референции

Документи на Европейския съюз

- Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно политиката във връзка с младежката работа в Европа на възможностите (C/2024/3526)
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки относно всеобхватен подход към психичното здраве на младите хора в Европейския съюз (C/2023/1337),
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно насърчаването на междупоколенческото измерение в областта на младежта с цел стимулиране на диалога и социалното сближаване (2022/C 495/03),
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на ЕС за правата на детето“ (COM(2021)142 final),
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно гарантирането и създаването на граждански пространства за младите хора, които да улесняват пълноценното им участие (2021/C 501 I/04),
- Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамката за създаване на Европейска програма за младежката работа (2020/C 415/01),
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно създаване на възможности за младите хора в селските и отдалечените райони (2020/C 193/03),
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно цифровата младежка работа (2019/C 414/02),

- Заключение на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно образованието и обучението на младежките работници (2019/С 412/03),
- Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: Стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г.(2018/С 456/01),
- Препоръка на Съвета от 22 май 2018 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот (2018/С 189/01),
- Заключение на Съвета относно интелигентната работа с младежта (2017/С 418/02)
- Заключение на Съвета относно ролята на младежката работа за подпомагане на развитието на основни житейски умения у младите хора, които улесняват успешния им преход към зрелостта, активното гражданство и професионалния живот (2017/С 189/06),
- Заключение на Съвета относно приноса на качествената работа с младежта за развитието, благоденствието и социалното приобщаване на младите хора (2013/С 168/03),
- Препоръка на Съвета относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене (2012/С 398/01),
- Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно социално-възпитателната работа с младежта (2010/С 327/01),
- Бяла книга на Европейската комисия „Нов тласък за европейската младеж“ (СОМ (2001) 681 final),
- Конференция за бъдещето на Европа — Доклад за окончателните резултати (май 2022 г.)

Документи на Съвета на Европа

- Препоръка CM/Rec (2023) 9 относно активното политическо участие на младежите от национални малцинства,
- Резолюция CM/Res (2020) 2 на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно Стратегията на Съвета на Европа за сектора на младежта до 2030 г.,

- Конгрес на местните и регионалните власти, Младежка работа: ролята на местните и регионалните власти (CG-FORUM(2021)01-02 final),
- Препоръка CM/Rec(2017)4 на Комитета на министрите до държавите членки относно младежката работа,
- Препоръка CM/Rec(2010)8 на Комитета на министрите до държавите членки относно информацията за младежта

Документи на национално ниво

- Закон за младежта
- Национална стратегия за младежта 2021-2030 г.;
- Доклад от Национална конференция „Перспективи пред младежката политика и институционализирането на младежките центрове“ 8-11 април 2024, гр. Стара Загора;
- Доклад от Национална конференция „Предизвикателства и перспективи пред младежките центрове“ 19 декември 2023 г., гр. Бургас;
- Доклад от кръгла маса „Устойчивост на младежките центрове и развитие на младежката работа в България“ 22 август 2023 г., гр. София;
- Доклад за дейността на Националната работна група за младежка работа към Министерство на младежта и спорта за 2023 г.;
- Доклад за дейността на Националната работна група за младежка работа към Министерство на младежта и спорта за 2022 г.

6.2 График за изпълнение

Мярка	Дейности	Необходим период за изпълнение на дейността	Отговорност за изпълнението

6.3 Използвани термини и определения

Младежка работа

Младежки работник

Ефективност

Устойчивост на политика

Младежки услуги

Общност на практикуващите

Младежки пространства